

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت درمان

نگاهی بر ارزیابی فناوری سلامت ایران

خلاصه گزارش ها (۱۳۸۹-۱۳۹۹)

تهران، ۱۴۰۰

سرشناسه: ترابی، فرشته، ۱۳۵۲-، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور: نگاهی بر ارزیابی فناوری سلامت ایران؛ خلاصه گزارش‌ها (۱۳۸۹-۱۳۹۹) // تدوین و گردآوری فرشته ترابی، کوروش رجب‌خواه؛ زیر نظر قاسم جان بابایی، مهدی یوسفی؛ با همکاری گیتی نیکوعقل ... [و دیگران]؛ به سفارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت درمان، اداره ارزیابی فناوری سلامت.

مشخصات نشر: تهران: مجسمه

مشخصات ظاهری: ۲۴۴ص.

شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۹۲۰۱۵۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: با همکاری گیتی نیکوعقل، لیلا حسینی قوام‌آبادی، علیرضا مظهری، سیده ناهید کرمانی و راشین ایمن.

موضوع: پزشکی -- داروها -- تجهیزات -- پروسیجرها -- ارزیابی فناوری سلامت

شناسه افزوده: رجب‌خواه، کوروش، ۱۳۶۹-، گردآورنده

شناسه افزوده: جان بابایی، قاسم، ۱۳۴۸

شناسه افزوده: یوسفی، مهدی، ۱۳۵۰

شناسه افزوده: نیکوعقل، گیتی، ۱۳۳۷-

شناسه افزوده: ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. معاونت درمان، اداره ارزیابی فناوری سلامت. دفتر ارزیابی

فناوری، تدوین استاندارد و تعریف سلامت.

رده‌بندی کنگره: R۸۵۵/۵

رده‌بندی دیوی: ۶۱۰/۲۸۰۹۵۵

شناسه کتابشناسی ملی: ۸۵۵۳۶۶۸

نگاهی بر ارزیابی فناوری سلامت ایران

خلاصه گزارش‌ها (۱۳۸۹-۱۳۹۹)

تدوین و گردآوری: فرشته ترابی، کوروش رجب‌خواه

زیر نظر: قاسم جان بابایی، مهدی یوسفی

با همکاری: گیتی نیکوعقل، لیلا حسینی قوام‌آبادی، علیرضا مظهری، سیده ناهید کرمانی و راشین ایمن
به سفارش: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت درمان، اداره ارزیابی فناوری سلامت

ناشر: مجسمه

چاپ و صحافی: نسیم

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۹۲۰۱۵۰

حق چاپ و نشر برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی محفوظ است.

فهرست موضوعات

پیشگفتار.....	۱۳
نگاهی بر ارزیابی فناوری سلامت.....	۱۵
مدل بومی تدوین استاندارد ارزیابی فناوری سلامت.....	۱۷
جایگاه مطالعات مروری و ارزیابی فناوری سلامت در فرایند سیاست‌گذاری آگاه از شواهد.....	۲۰
نقش و جایگاه دانشگاه‌ها و مراکز علمی در فرایند سیاست‌گذاری آگاه از شواهد.....	۲۱
انواع مطالعات مروری از نظر حجم مطالعه و زمان اجرا.....	۲۳
حرکت از مدل ارزیابی فناوری سلامت به سمت مدل مدیریت فناوری سلامت.....	۳۲
ارزیابی سریع فناوری سلامت CRT2000 (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۳۷
ارزیابی سریع فناوری نسل جدید لیزر - لیزر اکوایمر (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۳۹
ارزیابی سریع فناوری اولتراسوند با شدت تمرکز بالا (Hifu Whole Body) (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۴۱
ارزیابی سریع فناوری CAD/CAM (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۴۳
ارزیابی سریع فناوری سلامت ماموگرافی نوری (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۴۵
ارزیابی جامع فناوری اگزمستان در درمان سرطان سینه اولیه و پیشرفته در مقایسه با داروهای رایج (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۴۷
ارزیابی سریع روش القای تحمل ایمنی (ITI) در کودکان مبتلا به بیماری هموفیلی A (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۴۸
ارزیابی جامع فناوری پراگبالین در درمان نوروپاتی و فیبرومیالژیا در مقایسه با داروهای رایج (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۵۰
ارزیابی جامع فناوری سلامت Dual-Source Computed Tomography (DSCT) (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۵۲
ارزیابی جامع فناوری لیزر فوتونا در دندانپزشکی (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۵۴
ارزیابی سریع (مرور نظام مند شواهد بالینی و هزینه-اثربخشی) دستگاه اولتراسوند متمرکز با شدت بالا برای درمان هایپرپلازی خوش خیم سرطان پروستات (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۵۵
ارزیابی جامع فناوری MRI 3-Tesla (۱۳۸۹-۱۳۹۱).....	۵۷

- ارزیابی جامع فناوری سلامت (PET) Position Emission Tomography (۱۳۸۹-۱۳۹۱)..... ۵۹
- ارزیابی سریع فناوری سلامت داروهای بیهوشی هالوتان (۱۳۸۹-۱۳۹۱)..... ۶۱
- ارزیابی جامع فناوری سلامت دستگاه‌های پرتو-جراحی (۱۳۸۹-۱۳۹۱)..... ۶۳
- ارزیابی سریع فناوری سلامت کلینیک‌های کاهش وزن به روش رفتار شناختی (۱۳۹۱)..... ۶۵
- ارزیابی جامع دستگاه استریوتاکسی (LSS) Leksell Stereotactic System (۱۳۹۱)..... ۶۷
- ارزیابی جامع فناوری اولتراسوند داخل عروقی (IVUS) و مقایسه آن با روش جاری آنژیوگرافی در استنت‌گذاری..... ۶۹
- ارزیابی جامع درمان با نور بیوپترون در مقایسه با روش‌های رایج (۱۳۹۲)..... ۷۱
- ارزیابی جامع فناوری تصویربرداری اسکلتی ماهیچه‌ای EOS و مقایسه آن با روش‌های جاری تصویربرداری پزشکی..... ۷۳
- ارزیابی جامع فناوری سلامت «پودرهای آماده مورد استفاده در تغذیه روده‌ای به تفکیک برای بیماری‌های گوناگون» در مقایسه با روش سنتی (۱۳۹۲)..... ۷۵
- ارزیابی سریع فناوری سلامت روش پیشگیرانه از بارداری ایمپلن (۱۳۹۲)..... ۷۷
- ارزیابی سریع - مروری نظام‌مند بر اثربخشی بالینی و هزینه-اثربخشی تورولاک در درمان عفونت ناشی از کاتتر در مقایسه با الترانومای رایج (۱۳۹۲)..... ۷۹
- ارزیابی جامع فناوری سلامت دستگاه AABR در مقایسه با OAE در غربالگری شنوایی نوزادان در ایران (۱۳۹۳)..... ۸۱
- ارزیابی سریع فناوری سیستم هدایت گر سه بعدی (کتر ابلیشن سووکس سیستم) در درمان آریتمی قلبی (۱۳۹۳)..... ۸۳
- ارزیابی جامع فناوری دستگاه Dynamic Interspinous Spacer در درمان تنگی کانال نخاعی (۱۳۹۳)..... ۸۵
- ارزیابی سریع فناوری دستگاه‌های لاغری رادیوفرکانسی، کرایولیپولیز، تری مکس، اکسیلیس (۱۳۹۳)..... ۸۷
- ارزیابی سریع فناوری‌های لاغری موضعی Ultra Contour و Cavitation/LPG در کاهش وزن یا متناسب ساختن اندام‌های مختلف بدن (۱۳۹۳)..... ۹۰
- ارزیابی جامع استفاده از پلاسمای غنی از پلاکت در آسیب‌های ورزشی، مشکلات ارتوپدی، درمان زخم، مسائل زیبایی و مقایسه آن با درمان‌های رایج (۱۳۹۳)..... ۹۲
- ارزیابی جامع فناوری سلامت استفاده از اومالیزوماب در بیماران آسم شدید مقاوم به درمان (۱۳۹۳)..... ۹۴
- ارزیابی سریع فناوری سلامت رادیوتراپی با هدایت تصویری (۱۳۹۳)..... ۹۶
- ارزیابی جامع داروی «توسیلیزومب» در مقایسه با «اینفلیکسیمب» در درمان آرتریت روماتوئید

مقاوم به درمان‌های نسل قدیم (۱۳۹۳).....	۹۷
ارزیابی جامع داروی فورموتروپ در مقایسه با داروی سالمترول در درمان بیماران مبتلا به آسم	
در ایران (۱۳۹۳).....	۹۹
ارزیابی سریع فناوری سلامت داروی ایمونوگلوبین داخل وریدی (IVIG) در درمان بیماری	
مالتیپل اسکلروزیس (۱۳۹۳).....	۱۰۱
ارزیابی جامع فناوری تحریک مغناطیسی مغز (TMS) و تحریک مکرر مغناطیسی مغز (rTMS)	
در درمان اختلال افسردگی اساسی در بیماران مقاوم به روش‌های درمانی رایج (۱۳۹۳).....	۱۰۳
ارزیابی جامع فناوری آماده‌سازی و انتقال جربی اتولوگوس با سیستم لیپوکیت در بازسازی	
سینه در مقایسه با روش‌های رایج (۱۳۹۳).....	۱۰۵
ارزیابی سریع فناوری سلامت ماگوت درمانی (۱۳۹۳).....	۱۰۷
ارزیابی جامع فناوری سلامت میکرودرم ابریژن (۱۳۹۳-۱۳۹۴).....	۱۰۹
ارزیابی سریع راه‌اندازی مرکز جامع تشخیص و درمان سرطان (۱۳۹۳-۹۴).....	۱۱۱
ارزیابی جامع فناوری لیزر CO ₂ فراکشنال و مقایسه آن با روش‌های جاری (۱۳۹۴).....	۱۱۳
ارزیابی جامع فناوری "سنگ‌شکنی برون اندامی" در مقایسه با روش‌های رایج (۱۳۹۴).....	۱۱۵
ارزیابی جامع داروی لیناگلپتین در مقایسه با سیتاگلپتین و دارونما در کاهش قند خون در	
بیماران دیابتی نوع ۲ (۱۳۹۴).....	۱۱۷
ارزیابی جامع فناوری دستگاه لیزر الکساندریت پُر توان و مقایسه آن با روش‌های جاری.....	۱۱۹
ارزیابی جامع فناوری سلامت داروی تری‌پاراتاید در پیشگیری و درمان زنان یائسه مبتلا به	
استئوپروز (بوکی استخوان) در مقایسه با داروهای آلدرونت و ریزدرونت (۱۳۹۴).....	۱۲۰
ارزیابی سریع فناوری سلامت در مورد الکتروآنسفالوگرافی کمی (۱۳۹۴).....	۱۲۲
ارزیابی سریع ترومبولیتیک درمانی شریانی در مقایسه با ترومبولیتیک درمانی وریدی در	
بیماران سکته حاد مغزی (۱۳۹۴).....	۱۲۳
ارزیابی جامع فناوری دستگاه سنجش تراکم استخوان (Computed Digital CDA Absorptiometry)	
در مقایسه با دستگاه‌های مرکزی سنجش تراکم استخوان در افراد مستعد و	
بیماران مبتلا به استئوپروز (۱۳۹۴).....	۱۲۴
ارزیابی سریع سیستم تصویربرداری تلفیقی PET/MRI (۱۳۹۴).....	۱۲۶
ارزیابی جامع داروی Degarelix در مقایسه با اگونیست‌های GnRH در درمان بیماران مبتلا به	
سرطان پروستات پیشرفته در ایران (۱۳۹۴).....	۱۲۸
ارزیابی جامع فیبرواسکن در مقایسه با بیوپسی از کبد جهت ارزیابی فیبروز کبدی در جمعیت	
بیماران مبتلا به بیماری‌های کبدی ایران (۱۳۹۴).....	۱۳۰
ارزیابی سریع فناوری سلول درمانی در خصوص پیوند داخل اسفنکتری سلول‌های مشتق از	

- عضله یا بافت چربی اتولوگ در درمان بی‌اختیاری استرسی زنان: ابعاد ایمنی و اثربخشی ۱۳۲
- ارزیابی جامع فناوری سلامت روش تشخیصی آمینشیر به منظور تشخیص پارگی کیسه مایع آمنیوتیک در مقایسه با روش‌های تشخیصی رایج (۱۳۹۴) ۱۳۴
- ارزیابی جامع درمان بیماری‌های مزمن انسدادی ریوی با تیوتروپیوم در مقایسه با ایپراتروپیوم در بازار دارویی ایران (۱۳۹۴) ۱۳۵
- ارزیابی جامع داروهای اورولیموس و مقایسه آن با سیرولیموس و تاکرولیموس در جلوگیری از رد پیوند کلیه (۱۳۹۵) ۱۳۷
- ارزیابی جامع فناوری Cardiohelp در اکسیژن رسانی غشایی خارج بدنی (۱۳۹۵) ۱۳۹
- ارزیابی جامع و مقایسه اثربخشی بالینی و هزینه-اثربخشی طب سوزنی الکتریکی با روش‌های دارو درمانی معمول خوراکی در تسکین کمر درد مزمن (۱۳۹۵) ۱۴۱
- ارزیابی جامع تزریق اینتراکرونی/اینترامیوکاردیال سلول‌های تک هسته‌ای مشتق از مغز استخوان خود بیمار مبتلا به نارسایی قلبی در مقایسه با روش‌های درمانی رایج (دارو درمانی، پیوند قلب، ضربان سازها و دفیبریلاتورهای قلبی در ایران) (۱۳۹۵) ۱۴۲
- ارزیابی جامع فناوری سلامت رادیوتراپی جین جراحی با الکترون و با اشعه ایکس در مقایسه با رادیوتراپی خارجی استاندارد در سرطان مصل (۱۳۹۵) ۱۴۴
- ارزیابی جامع سیستم مگنتوانسفالوگرافی در مقایسه با PET در صرع مقاوم به درمان ۱۴۶
- ارزیابی جامع پانسمان نانوکریستالین نقره (اکتیکوت) در مقایسه با سیلور سولفادiazین در التیام زخم سوختگی (۱۳۹۵) ۱۴۸
- ارزیابی سریع-افق نگاری ارزیابی فناوری سلامت پیوند داخل مفصلی سلول‌های بنیادی مشتق از مغز استخوان خودی در بیماران مبتلا به استئوآرتریت مفاصل زانو، لگن و مچ پا در مقایسه با درمان‌های رایج (۱۳۹۵) ۱۴۹
- ارزیابی سریع فناوری ویزومکس فمتوسکند در درمان عیوب انکساری چشم: ابعاد ایمنی و اثربخشی (۱۳۹۵) ۱۵۱
- ارزیابی جامع فناوری سلامت سیستم متحرک تصویربرداری "ام‌آر‌آی" و "سیتیاسکن" ۱۵۳
- ارزیابی سریع ایمنی و اثربخشی فناوری میکروگرفت پوستی میک (۱۳۹۵) ۱۵۵
- ارزیابی جامع داروی سیکلزنواید و مقایسه آن با بکلومتازون، بودزنواید و فلوتیکازون پروپیوناتدر درمان آسم پایدار (۱۳۹۵) ۱۵۶
- ارزیابی جامع فناوری امواج شوک خارج از بدن (ESMR) (۱۳۹۵) ۱۵۸
- ارزیابی جامع فناوری سلامت استریلیزاسیون خارج بیمارستانی (۱۳۹۵) ۱۶۰
- ارزیابی سریع فناوری سلول درمانی در خصوص پیوند سوسپانسیون سلولی ملانوسیت-کراتینوسیت اتولوگ مشتق از اپیدرم در بیماران مبتلا به ویتیلیگو (۱۳۹۵) ۱۶۲

ارزیابی جامع فناوری مزوتراپی و تأثیر آن بر ریزش مو در مقایسه با قرص فیناستراید و محلول ماینوکسیدیل (۱۳۹۵).....	۱۶۴
ارزیابی سریع فناوری هایپوترمیای درمانی در درمان نوزادان دچار آسیفکسی هنگام تولد.....	۱۶۶
ارزیابی جامع فناوری PEM در مقایسه با PET در تشخیص سرطان پستان (۱۳۹۵).....	۱۶۸
ارزیابی سریع فناوری آزمون تنفسی اوره (۱۳۹۵).....	۱۶۹
ارزیابی سریع- بررسی موارد استفاده، ایمنی، جایگاه و روشهای جایگزین درمان هومیوپاتی.....	۱۷۱
ارزیابی سریع فناوری دستگاه ام آر آی با مغناطیس دائمی (۱۳۹۵).....	۱۷۲
ارزیابی سریع ابعاد ایمنی و اثربخشی رادیوتراپی سطحی (۱۳۹۶).....	۱۷۴
ارزیابی سریع اثربخشی و ایمنی (recombinant) tissue Plasminogen Activator در درمان سکنه مغزی حاد (۱۳۹۶).....	۱۷۵
ارزیابی جامع فناوری پالپ زنده Vital Pulp Therapy = VPT (۱۳۹۶).....	۱۷۶
ارزیابی سریع ابعاد ایمنی و اثربخشی ارزیابی فناوری دیسکوزل در درمان بیرون زدگی دیسک کمری (۱۳۹۶).....	۱۷۷
ارزیابی سریع اثربخشی بالینی و هزینه-اثربخشی فناوری پروتون تراپی در درمان انواع سرطان ها (۱۳۹۶).....	۱۷۸
ارزیابی سریع ایمنی و اثربخشی فناوری آنژیوپلاستی اولیه در مقایسه با دارودرمانی در درمان بیماران مبتلا به سکنه فوق حاد قلبی (۱۳۹۶).....	۱۷۹
ارزیابی سریع فناوری نوپیشدن در جراحی رزکسیون تومورهای مغزی، مرور نظام مند شواهد موجود (۱۳۹۶).....	۱۸۱
ارزیابی سریع فناوری سلامت جراحی هموروئید با روش بستن شریان هموروئیدال THD یا HAL (۱۳۹۶).....	۱۸۳
ارزیابی جامع وکیوم تراپی در مقایسه با پانسمان مرسوم در درمان زخم پای دیابتی (۱۳۹۶).....	۱۸۵
ارزیابی جامع ارائه خدمات به بیماران سکنه مغزی حاد در قالب واحدهای تخصصی سکنه مغزی در مقایسه با عدم ایجاد این واحد (۱۳۹۶).....	۱۸۶
ارزیابی سریع فناوری اضافه نمودن هایپرترمی به شیمی درمانی و رادیوتراپی در درمان انواع سرطان ها (۱۳۹۶).....	۱۸۸
ارزیابی سریع فناوری انجام همزمان ترومبوکتومی مکانیکی و ترومبولیتیک درمانی در مقایسه با ارائه ترومبوکتومی مکانیکی و ترومبولیتیک درمانی به صورت مجزا در درمان بیماران مبتلا به سکنه حاد مغزی (۱۳۹۷).....	۱۹۰
ارزیابی سریع فناوری توموتراپی در مقایسه با روش های رادیوتراپی در بیماران مبتلا به سرطان (۱۳۹۷).....	۱۹۲

- ارزیابی سریع فناوری نمایه بیان ژن در مقایسه با ابزارهای تشخیص پیش آگهی سرطان پستان در بیماران مبتلا به سرطان پستان در مراحل اولیه (۱۳۹۷)..... ۱۹۴
- ارزیابی جامع فناوری پیوند مغز استخوان به روش سرپایی در مقایسه با پیوند مغز استخوان به صورت بستری (آلوژنیک و اتولوگ) در درمان بیماران مبتلا مولتیپل میلوما (۱۳۹۷)..... ۱۹۶
- ارزیابی سریع فناوری سوپراتل در درمان بیماران دچار سوختگی (۱۳۹۷)..... ۱۹۸
- ارزیابی سریع فناوری رفلکسولوژی در مقایسه با سایر روش‌ها در کاهش درد بیماران سرطانی: مرور شواهد مطالعات موجود (۱۳۹۷)..... ۱۹۹
- ارزیابی سریع فناوری سیستم گاما کم‌رای پرتابیل (Sentinella) در مقایسه با سیستم گاما کم‌رای ثابت و Blue dye در تشخیص و درمان بیماران مبتلا به انواع سرطان‌ها (۱۳۹۷)..... ۲۰۰
- ارزیابی سریع اثربخشی و هزینه-اثربخشی داروی امیسوزومب (Emicizumab) برای درمان بیماران مبتلا به هموفیلی A (۱۳۹۷)..... ۲۰۲
- ارزیابی جامع ایمنی، اثربخشی و هزینه-اثربخشی ارائه خدمات بازتوانی به بیماران دچار سکته مغزی حاد در بیمارستان در مقایسه با ارائه این خدمت در خارج از بیمارستان (۱۳۹۷)..... ۲۰۳
- ارزیابی فوری فناوری پیوند سلول‌های بنیادی کشت‌شده (CLET) جهت درمان کمبود سلول‌های بنیادی لیمبال (LSCD) (۱۳۹۷)..... ۲۰۵
- ارزیابی فوری اثربخشی فناوری سونوگرافی تله-رباتیک در مقایسه با سونوگرافی معمول (۲۰۶)..... ۲۰۶
- ارزیابی سریع ایمنی، اثربخشی و هزینه-اثربخشی فناوری سیستم پروتز شبکه‌ای Argus II در درمان بیماران مبتلا به رتینیت پیگمنتوزا (RP) از طریق مرور ساختار یافته سریع (۱۳۹۷)..... ۲۰۷
- ارزیابی سریع اثربخشی و هزینه-اثربخشی داروی خوراکی دفراسایروکس در مقایسه با داروی تزریقی دفروکسامین در درمان بیماری تالاسمی (۱۳۹۷)..... ۲۰۸
- ارزیابی سریع فناوری لیزر درمانی و RF در درمان اختلالات پس از یانسی و Vaginal Laxity (۱۳۹۷)..... ۲۱۰
- ارزیابی جامع فناوری PT/INR به صورت Point-of-Care در مقایسه با انجام تست به صورت روتین در مدیریت بالینی بیماران قلبی نیازمند مصرف بلندمدت داروهای ضد انعقادی..... ۲۱۲
- ارزیابی سریع ایمنی و اثربخشی استفاده از ماده ضد عفونی‌کننده کلرهگزیدین دیگلوکونات ۰.۰۷٪ در مراقبت از بند ناف (۱۳۹۷)..... ۲۱۴
- ارزیابی فوری فناوری CBCT - رادیولوژی اندام مدل و ریتی، پرتابل رباتیک (۱۳۹۷)..... ۲۱۶
- ارزیابی جامع فناوری FFR (Fractional Flow Reserve) در مقایسه با Angiography در برخورد با ضایعات کرونری حد مرزی در بیماران مراجعه‌کننده به بیمارستان‌های شهید دکتر فقیهی، کوثر شیراز و بیمارستان قلب شهید رجایی تهران در سال ۱۳۹۷ (۱۳۹۸)..... ۲۱۷
- ارزیابی سریع ایمنی، اثربخشی و هزینه-اثربخشی داروی Nusinersen (اسپینرازا) در درمان

پیشگفتار

پیشرفت‌های اخیر در حوزه مراقبت سلامت، موجب بهبود ارائه خدمات، دسترسی بیمار و پیامدهای سلامتی زیادی شده است. تکنولوژی‌های نوین نیز تأثیر قابل توجهی در این امر داشته است. در کنار این منافع، با توجه به هزینه فناوری‌های حوزه سلامت و دارو، دولت‌ها با فشار مداوم برای تامین مالی مراقبت‌های سلامت و در عین حال حمایت و پشتیبانی از نوآوری به دلیل ضرورت آن، روبرو هستند.

امروزه در تمام نقاط دنیا تقاضای بسیار زیادی برای خدمات سلامت وجود دارد و شرکت‌های تولید کننده، انگیزه‌های مالی زیادی برای تولید و عرضه محصولات نوین سلامت به بازار دارند. اما محدودیت منابع علم از منابع انسانی، مالی و زمان در دنیا باعث می‌شود نظام‌های سلامت نتوانند به طور کامل پاسخگوی تقاضای موجود باشند.

با توجه به اینکه فناوری‌های سلامت چالش‌های مداومی را برای نظام سلامت ایجاد می‌کنند، ضروری است که تضمین شود فناوری سلامت به درستی مورد ارزیابی و به طور کارآمد و اثربخش برای مراقبت‌های سلامت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

لذا در جهان امروز، از ارزیابی فناوری سلامت به عنوان یک ابزار کلیدی به منظور افزایش کارایی نظام سلامت، برقراری عدالت در دسترسی و بهره‌مندی از مراقبت‌های سلامت استفاده می‌شود.

ارزیابی فناوری سلامت تجزیه و تحلیل ساختار یافته فناوری سلامت می‌باشد و با هدف ارائه‌ی داده‌های مورد نیاز برای اتخاذ سیاست و تصمیم‌گیری به سیاستگذاران انجام می‌گیرد.

همان‌طور که نظام‌های سلامت بسیاری از کشورها به طور فزاینده‌ای به سمت سیاست‌های پاسخگو، قابل اندازه‌گیری، شفاف و مبتنی بر شواهد پیش می‌روند، چالش‌های ارزیابی فناوری سلامت باید هم‌زمان در جهت دستیابی به اهداف نظام سلامت و حمایت از خدماتی که بیشترین ارزش پولی و تأثیر بر پیامدهای سلامت را

دارند، مورد توجه قرار گیرند. بنابراین کشورها باید درصدد برجسته کردن نقاط قوت ارزیابی فناوری سلامت باشند و سرمایه‌گذاری در این زمینه را تقویت کنند.

بنابراین در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان بالاترین سطح نظام سلامت و با توجه به تصمیم‌گیری در سطح کلان، از نتایج ارزیابی فناوری سلامت جهت سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد استفاده می‌شود.

گزارش‌های ارزیابی فناوری سلامت اصولاً مطالعات مفصلی هستند که به بررسی ابعاد مختلف یک فناوری کاربردی در حوزه سلامت می‌پردازند؛ در هر یک از ابعاد مورد بررسی نیز جزئیات موضوع از جمله ابعاد ایمنی، اثربخشی و هزینه-اثربخشی مطرح می‌شود؛ بررسی جزئیات در نظر گرفته شده در این گزارش‌ها می‌تواند دید روشنی از نحوه بررسی موضوع به مخاطب دهد، اما ضرورت اختصار در مطالعه جهت استفاده از نتایج آن امری مهم بوده که همواره دغدغه تصمیم‌گیرندگان و سیاستگذاران می‌باشد.

بنابراین جهت بهره‌برداری بهتر و سریع‌تر از این گزارش‌ها و همچنین شناخت بیشتر ارزیابی فناوری سلامت در ایران کتاب حاضر تهیه گردیده، که شامل دو بخش می‌باشد قسمت اول در خصوص تعاریف و فرایند ارزیابی فناوری سلامت در ایران و قسمت دوم اولین نسخه خلاصه شده از گزارش‌های مفصل ارزیابی فناوری سلامت است که با توجه به ضرورت اختصار در مطالعه و درک سریع‌تر از نتایج ارزیابی فناوری سلامت جهت استفاده تمامی ذینفعان انجام شده است.

این کتاب می‌تواند مورد استفاده تمامی علاقمندان به مطالعات ارزیابی فناوری سلامت، دانشجویان، اندیشمندان و افرادی که در حوزه تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری سلامت فعالیت دارند قرار گیرد.

در پایان از کلیه محققان و اساتید مجری پروژه‌های ارزیابی فناوری سلامت منتشر شده در این مجموعه و همچنین مدیرکل دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت و خصوصاً اداره ارزیابی فناوری سلامت تشکر و قدردانی می‌نمایم. امیدوارم با کوشش و همیاری دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و همدلی بیشتر سیاستگذاران نظام سلامت شاهد استقرار نظام جامع مدیریت ارزیابی فناوری سلامت و نهادینه‌سازی تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد در کل نظام سلامت کشور باشیم.

قاسم جان بابایی

معاون درمان